JULIANE KOKOTT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. május 17.[1]

C-84/22. sz. ügy

Right to Know CLG
kontra
An Taoiseach

(a High Court [felsőbíróság, Írország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem – A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés – Kivételek – Belső közlemények – A hatóságok tanácskozásai – A kormánykabinet tanácskozásainak jegyzőkönyvei – A jegyzőkönyveknek egy korábbi bírósági határozat által egy kivétel hatálya alá vonása – A jogerő áttörése”

I. Bevezetés

1. Az Aarhusi Egyezmény[2] végrehajtása keretében a környezeti információkról szóló irányelv[3] bevezeti a környezeti információkhoz való hozzáférés jogát. Ugyanakkor mind az egyezmény, mind az irányelv kivételeket ír elő e jog alól, amelyek többek között lehetővé teszik a hatóságok belső közleményeinek és tanácskozásainak a védelmét.

2. Az előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem annak a tisztázására irányul, hogy valamely kormány kabinetjének megbeszéléseire vonatkozó jegyzőkönyvek a belső közleményekre vonatkozó kivétel vagy a hatóságok tanácskozásaira vonatkozó kivétel hatálya alá tartoznak-e. Ki kell fejteni továbbá azt is, hogy ez a kérdés egyáltalán újra megvizsgálható-e, ha azt a bíróság egy korábbi, ugyanarra a hozzáférési kérelemre vonatkozó, jogerőre emelkedett ítéletben már elbírálta.

[1] Eredeti nyelv: német.

[2] A 2005. február 17-i 2005/370/EK tanácsi határozattal (HL 2005. L 124., 1. o.) elfogadott, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló 1998. évi egyezmény (HL 2005. L 124., 4. o.; kihirdette: a 2001. évi LXXXI. törvény).

[3] A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. kötet, 7. fejezet, 375. o.).

II. Jogi háttér

A. Az Aarhusi Egyezmény

3. Az Aarhusi Egyezmény 4. cikke rögzíti a környezeti információkhoz való hozzáférés jogát.

4. Az Aarhusi Egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének c) pontja kivételt ír elő a belső közlemények esetében:

„Környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben:

[…]

c) a kérés olyan anyagra vonatkozik, mely előkészítés alatt áll, vagy hatóságok belső kommunikációjára vonatkozik, abban az esetben, ha a nemzeti jog vagy szokásjogi joggyakorlat e kivételeket megállapítja, tekintetbe véve a közérdeket, amely az információ feltárásához fűződik.

5. A hatósági eljárások titkossága [a 2003/4 irányelv szövegében: a hatóságok tanácskozásainak titkos jellege] az Aarhusi Egyezmény 4. cikke (4) bekezdésének a) pontja alapján védhető:

„A környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben az információ feltárása [helyesen: hozzáférhetővé tétele] hátrányosan érintené:

a) a hatósági eljárások titkosságát [a 2003/4 irányelv szövegében: a hatóságok tanácskozásainak titkos jellege], ahol ezen titkosságot a nemzeti jog előírja;

[…]

Az információszolgáltatás [helyesen: A hozzáférés megtagadásának] fent említett okai szűken értelmezendők, figyelembe véve az információ feltárásához fűződő közérdeket, valamint azt, hogy a kért információ mennyiben vonatkozik a környezetbe történő kibocsátásokra.”

B. A környezeti információkról szóló irányelv

6. A környezeti információkról szóló irányelv 3. cikkének (1) bekezdése rögzíti a környezeti információkhoz való hozzáférés jogát:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóságok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban kérelemre kötelesek legyenek bármely kérelmező rendelkezésére bocsátani a birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat, anélkül hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét.”

7. A környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke e jog alól különböző kivételeket ír elő.

8. A belső közleményekre vonatkozó kivételt a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja tartalmazza:

„A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a környezeti információhoz jutást visszautasítják [helyesen: a környezeti információ iránti kérelmet elutasítják], amennyiben:

[…]

e) a kérés belső közleményeket érint, figyelemmel a közzététel [helyesen: hozzáférhetővé tétel] által szolgált közérdekre."

9. Ezenkívül a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja kivételt tartalmaz a hatóságok tanácskozásainak tekintetében:

„A tagállamok előírhatják a környezeti információ kérésének visszautasítását [helyesen: A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy a környezeti információ kiadása iránti kérelem teljesítése megtagadható], ha az információ közzététele hátrányosan befolyásolná a következőket:

a) a hatóságok tanácskozásainak titkos jellege [az Aarhusi Egyezmény szövegében: a hatósági eljárások titkossága], amennyiben e titkos jelleget [helyesen: titkosságot] jogszabály írja elő;

[…]

Az (1) és (2) bekezdésben említett megtagadás [helyesen: elutasítás] alapját szűken kell értelmezni, minden egyes esetben figyelembe véve a közzététel [helyesen: hozzáférhetővé tétel] által szolgált közérdeket. Az egyes esetekben a közzététel [helyesen: hozzáférhetővé tétel] által szolgált közérdeket mérlegelni kell a megtagadás által szolgált érdekkel szemben. A tagállamok nem rendelhetik el a kérés megtagadását [helyesen: A tagállamok nem írhatják elő a kérelem elutasíthatóságát] a (2) bekezdés a), d), f), g) és h) pontja alapján, ha az a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint."

C. Az ír jog

10. Az ír alkotmány 28.4.3. cikke előírja az ír kormány vitáinak és üléseinek titkosságát. Kivételt csak a bíróságok vagy hasonló szervek által végzett vizsgálatok képeznek.

11. Írország a környezeti információkról szóló irányelvet a European Communities (Access to Information on the Environment) Regulations 2007 (S. I. No 133/2007) (28 March 2007) (az Európai Közösségek környezeti információhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseiről szóló 2007. évi rendeletek; 2007. március 28-i 133. sz. rendelet) ültette át.

III. A tényállás és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem

12. A Right to Know CLG, az ír jog szerint létrehozott nonprofit szervezet, 2016. március 8-án hozzáférés iránti kérelmet nyújtott be az ír Taoiseach-hoz (miniszterelnök) az összes olyan dokumentum vonatkozásában, amelyek Írország 2002 és 2016 közötti üvegházhatásúgáz-kibocsátásával kapcsolatos kabinetmegbeszéléseket tartalmaznak. A Taoiseach

(miniszterelnök) 2016 júniusában egy belső felülvizsgálati eljárást követően elutasította ezt a kérelmet. Ezt követően a Right to Know keresetet indított a High Court (felsőbíróság, Írország) előtt, amelyben e határozat bírósági felülvizsgálatát kérte.

13. A High Court (felsőbíróság) 2018. június 1-jei Right to Know CLG v An Taoiseach ([2018] IEHC 372) ítéletével a határozatot újbóli vizsgálat céljából visszautalta a Taoiseachhoz (miniszterelnök). A High Court (felsőbíróság) többek között a felek által felvetett elvi jelentőségű ügy[4] alapján úgy ítélte meg, hogy Írország kormányának üléseit valamely hatóság „belső közleményének" kell minősíteni, így a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra vonatkozó jegyzőkönyvek kötelező hozzáférhetővé tétele (a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik mondata) nem alkalmazható. A Taoiseach (miniszterelnök) azonban nem végezte el a hozzáférhetővé tétellel szolgált közérdek és a titkossághoz fűződő érdek összevetését magában foglaló mérlegelést (4. cikk (2) bekezdés 2. mondat).

14. A Taoiseach (miniszterelnök) a 2018. augusztus 16-i határozatával részleges hozzáférést biztosított a kért dokumentumokhoz. Ezt követően a Right to Know ismét keresetet indított a High Court (felsőbíróság) előtt, amelyben e második határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. Ebben az ügyben már nem az a bíró rendelkezik hatáskörrel, aki a 2018. június 1-jei ítéletet hozta. Az új bíró a következő kérdésekkel fordul a Bírósághoz:

(1) A környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja, illetve 4. cikke (2) bekezdése első mondatának a) pontja értelmében vett, valamely hatóság „*belső közleményeinek*" vagy „*tanácskozásainak*" kell-e minősíteni azokat a jegyzőkönyveket – az azokban szereplő környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem szempontjából –, amelyeket valamely tagállam kormányzatának hivatalos üléseiről vettek fel, amelyek keretében a kormány tagjai találkoznak és kollektív szervezetként járnak el?

(2) Túlterjeszkedik-e a jogerő (Köbler ügyben [C-224/01, EU:C:2003:513] és a későbbi ítélkezési gyakorlatban megvitatott) elve a korábbi ítélet rendelkező részén, és vonatkozik-e a korábbi ítéletben szereplő ténybeli és jogi megállapításokra is? Másképpen fogalmazva, az eljárás újbóli megindításának tilalmára („*cause of action estoppel*") korlátozódik-e a jogerő elve vagy az kiterjed a korábbi eljárásban az adott fél vonatkozásában elbírált ténybeli vagy jogi kérdésre („*issue estoppel*") is?

(3) A felek között a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti konkrét kérelemmel kapcsolatban a környezeti információkról szóló irányelv állítólagos be nem tartása tárgyában folyamatban lévő eljárásban, amelyben a felperes/kérelmező kérelmére az uniós jogon alapuló egyes jogalapoknak helyt adva, míg másokat elutasítva hatályon kívül helyeztek valamely határozatot, ellentétes-e az uniós joggal, különösen a tényleges érvényesülés elvével az „*issue estoppelen*" alapuló jogerő olyan nemzeti szabálya, amelynek értelmében a nemzeti bíróság a kérelem tárgyában hozott további határozatra vonatkozó új eljárásban nem teheti lehetővé a felperes/kérelmező számára, hogy az említett további határozatot olyan, korábban elutasított uniós jogalapokon támadja meg, amelyek az adott körülmények között nem képezték jogorvoslat tárgyát?

[4] Az ír High Court (felsőbíróság) 2012. június 4-i An Taoiseach v Commissioner for Environmental Information [(2010) IEHC 241] ítélete.

(4) Befolyásolják-e a fenti harmadik kérdésre adandó választ a következő tények: i. előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nem terjesztettek a Bíróság elé, és ii. a felek egyike sem hívta fel a nemzeti bíróság figyelmét a Bíróság releváns ítélkezési gyakorlatára?

15. A Right to Know, Írország és az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket nyújtott be. Az eljárási szabályzat 76. cikkének (2) bekezdése alapján a Bíróság mellőzte a tárgyalás tartását, mivel úgy ítéli meg, hogy a határozathozatalhoz elegendő információval rendelkezik.

IV. A jogkérdésről

16. A környezeti információkról szóló irányelv elfogadásával az uniós jogalkotó egy általános szabály révén kívánta biztosítani az uniós jognak az Aarhusi Egyezménnyel való összeegyeztethetőségét. Ennek célja annak biztosítása, hogy minden kérelmezőnek indokolási kötelezettség nélkül joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz jutni. [5]

17. A környezeti információkról szóló irányelv 4. cikkében úgy rendelkezett, hogy a tagállamok a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alóli kivételeket vezethetnek be. Amennyiben az ilyen kivételeket ténylegesen átültették a nemzeti jogba, a hatóságok hivatkozhatnak azokra annak érdekében, hogy megtagadják a hozzájuk érkezett információkérést. [6]

18. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyrészt arra a kérdésre vonatkozik, hogy a perbeli információ a belső közleményekre vonatkozó kivétel vagy a hatóságok tanácskozásainak a titkosságát védő kivétel alá tartozik-e (lásd erről az A. pontot). Másrészt arra a kérdésre, hogy e kivételek alkalmazhatóságát az alapügyben a 2018. június 1-jei jogerős ítélet már véglegesen eldöntötte-e, és ha igen, milyen mértékben (lásd erről a B. pontot).

A. A vitatott kivételi okok értelmezése (első kérdés)

19. A környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik mondata szerint a környezeti információkhoz való hozzáférés joga alóli bizonyos kivételek nem indokolják a környezetbe történő kibocsátást érintő információkhoz való hozzáférés megtagadását. E kivételek egyikéről a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontja rendelkezik. Lehetővé teszi a hatóságok tanácskozásai [az Aarhusi Egyezmény szövegében: hatósági eljárások] titkosságának védelmét. Mivel az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásáról szóló kabinetmegbeszélések jegyzőkönyvei a környezetbe történő kibocsátást érintő információnak tekinthetők, kétséges, hogy ez a kivétel indokolhatja-e a hozzáférés megtagadását.

20. Ha viszont a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti, a belső közleményekre vonatkozó kivétel alkalmazható, akkor a környezetbe történő kibocsátást a 4. cikk (2) bekezdésének második mondata szerinti mérlegelés részeként, a közzététel [helyesen: hozzáférés] által szolgált közérdek részeként kell figyelembe venni, de ellenérdekek is szerepet játszhatnak.

[5] 2012. február 14-i Flachglas Torgau ítélet (C-204/09, EU:C:2012:71, 31. pont); 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemények) (C-619/19, EU:C:2021:35, 28. pont).

[6] 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemények) ítélet (C-619/19, EU:C:2021:35, 31. pont).

21. Ezért az első kérdés annak meghatározására irányul, hogy e két kivétel közül melyik alkalmazható. Ugyanakkor azon a feltevésen alapul, hogy a két kivétel egyidejűleg nem alkalmazható. Az alábbiakban bemutatom, hogy ez a feltevés nem helyes.

1. Belső közlemények

22. A „belső közlemények” fogalma azokra az információkra vonatkozik, amelyek az adott hatóságon belül keringenek, és amelyek a hozzáférés iránti kérelem időpontjában nem hagyták el – adott esetben az e hatóság általi kézhezvételüket követően – annak belső szervezetét, különösen harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tételük vagy nyilvánosságra hozataluk révén.[7] A kivétel a hatóságok azon igényének kielégítésére irányul, hogy védett térrel rendelkezzenek a mérlegelésre és belső viták lefolytatására.[8]

23. A környezeti információkról szóló irányelv 2. cikke 2. pontjának a) alpontja a kormányzatot az irányelv értelmében vett hatóságként határozza meg. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szerint az ír kormány kabinetmegbeszéléseit tükröző dokumentumok az ír kormány belső szervezetén belül maradnak. Ezek nem tehetők hozzáférhetővé harmadik felek vagy a nyilvánosság számára. Ez megfelel az ír alkotmány 28.4.3. cikkének, amely előírja az ír kormány vitáinak és üléseinek titkosságát.

24. Következésképpen a kért dokumentumok belső közleményeknek minősülnek. Az e dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadható, ha a hozzáférhetővé tételükhöz nem fűződik nyomós közérdek.

25. Az ír kormány hivatalos üléseiről készült jegyzőkönyveket tehát a hatóságnak a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett belső közleményeinek kell minősíteni az azokban foglalt környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem szempontjából.

2. A hatóságok tanácskozásai

26. Ezenkívül a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint a tagállamok előírhatják a környezeti információ iránti kérelem elutasítását, ha az információ hozzáférhetővé tétele hátrányosan befolyásolná a hatóságok tanácskozásainak [az Aarhusi Egyezmény szövegében: hatósági eljárások] titkos jellegét, amennyiben e titkos jelleget jogszabály írja elő.

27. Ha csak a szabályozás német változatát nézzük, az ír kormány kabinetmegbeszélései nyilvánvalóan az ilyen értelemben vett hatóságok tanácskozásainak tűnnek.

[7] 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemények) ítélet (C-619/19, EU:C:2021:35, 47. pont).

[8] Lásd: 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemények) ítélet (C-619/19, EU:C:2021:35, 44. és 46. pont). Az EKB dokumentumaihoz való hozzáférés szabályai tárgyában lásd továbbá: 2020. december 17-i De Masi és Varoufakis kontra EKB ítélet (C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 51. és 52. pont). Lásd már: a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslat, COM(2000) 402 végleges) és az Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottsága (Aarhus Convention Compliance Committee, a továbbiakban: Aarhusi Jogkövetési Bizottság); 2017. június 19-i Findings and recommendations with regard to communication ACCC/C/2013/93 concerning compliance by Norway (Megállapítások és ajánlások a Norvégia megfeleléséről szóló ACCC/C/2013/93 közleményre vonatkozóan), 71. pont.

28. Ezért meglepőnek tűnik először, hogy a High Court (felsőbíróság) e kivétel alkalmazását mesterségesnek és erőltetettnek („*artificial and strained*”) tekintette.[9] Ez az álláspont a környezeti információkról szóló irányelv angol változatával magyarázható. Számos más nyelvi változathoz hasonlóan nincs ott olyan kifejezés, amelyet szükségszerűen „tanácskozásoknak” kellene fordítani. Éppen ellenkezőleg, ott a „*proceedings*” kifejezés szerepel[10], amely az eljárások titkos jellegének védelmére utal. Már csak az irányelv francia[11] és olasz[12] változata felel meg a német kifejezésnek, míg a többi nyelvi változat a hatóságok tevékenységére utal,[13] különösen az ügyek feldolgozására vagy az ügyek intézésére.[14]

29. Ezek az eltérések a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontjával átültetett Aarhusi Egyezmény 4. cikke (4) bekezdése a) pontjának hiteles nyelvi változataiban is megtalálhatók. Az egyezmény angol és francia változata e tekintetben megegyezik az irányelv érintett nyelvi változataival. Az egyezmény szintén hiteles orosz változata a hatóság munkájának titkos jellegéről beszél.[15]

30. Egy uniós jogi rendelkezésének – itt különösen a környezeti információkról szóló irányelvnek – a különböző nyelvi változatait egységesen kell értelmezni,[16] ahol egyik nyelvi változat sem élvezhet elsőbbséget.[17] Ezért meg kell vizsgálni a rendelet általános rendszerét és célját.[18]

31. Ennek kiindulópontja az, hogy az irányelv 4. cikke (2) bekezdésének 2. mondata és az egyezmény 4. cikke (4) bekezdésének 2. mondata szerinti, a hozzáférési jog alóli kivételeket szűken kell értelmezni.[19] Annak érdekében, hogy a tanácskozásokra vonatkozó kivétel a „belső közleményekre” vonatkozó kivétel mellett saját funkciót kapjon, a tanácskozásoknak a döntéshozatali eljárások keretében zajló tényleges tanácskozási folyamatra kell korlátozódniuk, míg a döntéshozatal ténybeli alapjára nem terjednek ki.[20] A Bíróság ezért megállapította, hogy a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja és az Aarhusi

9 Az ír High Court (felsőbíróság) 2012. június 4-i An Taoiseach v Commissioner for Environmental Information [(2010) IEHC 241, 83. pont] ítélete.

10 Spanyol: procedimientos; cseh: řízení; görög: διαδικασιών; horvát: postupaka; litván: procesinių veiksmų, máltai: tal-proċedimenti; portugál: procedimentos; román: procedurilor; szlovén: postopkov; svéd: förfaranden.

11 Deliberations.

12 Deliberazioni.

13 Bolgár: дейностите; észt: töö; holland: handlingen; lengyel: działań; szlovák: konania; finn: toiminnan.

14 Lett: lietu.

15 „[K]онфиденциальность работы государственных органов в тех случаях, когда такая конфиденциальность предусматривается национальным законодательством”.

16 1977. május 10-i Bouchereau ítélet (30/77, EU:C:1977:172, 13. és 14. pont); 1990. március 27-i Cricket St Thomas ítélet (C-372/88, EU:C:1990:140, 19. pont); 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet (C-561/19, EU:C:2021:799, 43. pont).

17 1990. március 27-i Cricket St Thomas ítélet (C-372/88, EU:C:1990:140, 18. pont); 2021. január 26-i Hessischer Rundfunk ítélet (C-422/19 és C-423/19, EU:C:2021:63, 65. pont); 2023. január 17-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-632/20 P, EU:C:2023:28, 40. pont).

18 1977. október 27-i Bouchereau ítélet (30/77, EU:C:1977:172, 13. és 14. pont); 2021. január 26-i Hessischer Rundfunk ítélet (C-422/19 és C-423/19, EU:C:2021:63, 65. pont); 2023. január 17-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-632/20 P, EU:C:2023:28, 42. pont).

19 Lásd: 2016. november 23-i Bayer CropScience és Stichting De Bijenstichting ítélet (C-442/14, EU:C:2016:890, 56. pont); 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemények) ítélet (C-619/19, EU:C:2021:35, 33. és 48. pont); Sharpston főtanácsnok Flachglas Torgau ügyre vonatkozó indítványa (C-204/09, EU:C:2011:413, 83. pont).

20 Lásd: Sharpston főtanácsnok Torgau ügyre vonatkozó indítványa (C-204/09, EU:C:2011:413, 83. pont); Szpunar főtanácsnok Saint-Gobain Glass Deutschland kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-60/15 P, EU:C:2016:778, 76. és 57. és azt követő pontok); Aarhusi Jogkövetési Bizottság, 2014. március 28-i Findings and recommendations with regard to communication ACCC/C/2010/51 concerning compliance by Romania (Megállapítások és ajánlások a Románia megfeleléséről szóló ACCC/C/2010/51 közleményre vonatkozóan, 89. pont).

Egyezmény 4. cikke (4) bekezdésének a) pontja a hatóságok döntéshozatali eljárásának utolsó szakaszaira utal,[21] így a hatóságok tanácskozásai (utolsó szakaszainak) titkosságát védi, nem pedig az e hatóságok tanácskozásával záruló hatósági eljárás egészét.[22]

32. Mivel az ír kormány tanácskozásai az eljárás utolsó szakaszába tartoznak, amit a nemzeti bíróságnak kell értékelnie, a hatóságnak a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett tanácskozásairól van szó.

3. Több kivétel együttes alkalmazása

33. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal arra keresi a választ, hogy „tanácskozásnak" *vagy* „közleményeknek" kell-e minősíteni valamely tagállam kormányzatának hivatalos üléseit, amelyeken belül a kormány tagjainak össze kell ülniük, és testületi szervként kell eljárniuk. Eszerint a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja és 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti két kivételt a fenti megfontolásokkal ellentétben el kellene határolni egymástól. E kiindulópont azonban téves. A két kivétel egyszerre is fennállhat.[23]

34. Ezek ugyanis a hatóságok azon igényének kielégítésére irányulnak, hogy védett térrel rendelkezzenek a mérlegelésre és belső viták lefolytatására.

35. Az 1049/2001/EK rendelet[24] 4. cikkének (3) bekezdése szerinti, az uniós intézmények dokumentumaihoz való hozzáférés joga alóli kivétel ezt különösen világossá teszi. E rendelkezés szerint többek között az intézmény által belső használatra összeállított vagy az intézmény által kapott, olyan ügyre vonatkozó dokumentumhoz való hozzáférést, amellyel kapcsolatosan az intézmény még nem hozott határozatot, meg lehet tagadni, ha a dokumentum közzététele az intézmény döntéshozatali eljárását súlyosan veszélyeztetné.

36. Ezen túlmenően a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó uniós szabályok alkalmazási körén belül az egyes információkhoz való hozzáférés megtagadását gyakran egyszerre több kivétellel indokolják anélkül, hogy a Bíróság ezt kifogásolná.[25]

37. Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy valamely tagállam kormányzatának hivatalos üléseiről – amelyeken belül a kormány tagjainak össze kell ülniük, és testületi szervként kell eljárniuk – készült jegyzőkönyveket, a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében „belső közleményeknek" kell minősíteni az abban foglalt környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem szempontjából. Ha ezeket az üléseket az eljárás utolsó szakaszába kell sorolni, akkor egyúttal a hatóságnak a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „tanácskozásának" minősülnek.

[21] 2012. február 14-i Flachglas Torgau ítélet (C-204/09, EU:C:2012:71, 63. pont).

[22] 2017. július 13-i Saint-Gobain Glass Deutschland kontra Bizottság ítélet (C-60/15 P, EU:C:2017:540, 81. pont).

[23] Lásd: 2011. július 28-i Office of Communications ítélet (C-71/10, EU:C:2011:525, 30. pont); 2020. december 17-i De Masi és Varoufakis kontra EKB ítélet (C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 62. pont).

[24] Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2001. L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.).

[25] 2011. július 21-i Svédország kontra MyTravel és Bizottság ítélet (C-506/08 P, EU:C:2011:496, 77. és azt követő pontok és 109. és azt követő pontok); 2013. november 28-i Jurašinović kontra Tanács ítélet (C-576/12 P, EU:C:2013:777, 28. és 38. pont); 2014. február 27-i Bizottság kontra EnBW Energie Baden-Württemberg ítélet (C-365/12 P, EU:C:2014:112, 62., 63. és 79. pont).

B. A jogerőről

1. A jogerőre vonatkozó kérdések relevanciájának hiánya

38. A többi kérdésével a High Court (felsőbíróság) arra kíváncsi, hogy a jogerő intézménye megakadályozza-e, hogy a 2018. június 1-jei ítéletében a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján tett megállapításokat kétségbe vonja. A 2018. június 1-jei első jogerős ítélet szerint a szóban forgó információk a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében a belső közleményekre vonatkozó kivétel alá tartoznak, [26] de nem tartoznak a hatóságok tanácskozásainak védelmére vonatkozó kivétel alá a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében. [27]

39. A kérdést előterjesztő bíróság most azt fontolgatja, hogy ellenkező értelmű ítéletet hoz, azaz a szóban forgó információkat nem a belső közleményekre vonatkozó kivétel, hanem a tanácskozásokra vonatkozó kivétel alá sorolja. A tanácskozások védelmére vonatkozó kivétel valószínűleg azonban nem elfogadható, mivel a környezeti információkról szóló irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik mondata értelmében nem teszi lehetővé a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk visszatartását. E korlátozás azonban nem vonatkozik a belső közlemények védelmére.

40. Az első kérdésre adott válaszból azonban az következik, hogy a két kivétel feltétele egyidejűleg is fennállhat, és a perbeli információról rendelkezésre álló adatok szerint mindenképpen belső közleményekről van szó. Ezért a belső közlemények védelmére vonatkozó kivételre lehet hivatkozni az információk hozzáférhetővé tételével szemben, még akkor is, ha ezek az információk a környezetbe történő kibocsátásokat és a hatóságok tanácskozásait érintik.

41. Emiatt valójában már nem releváns, hogy jogerős-e az a megállapítás, miszerint ezek belső közlemények, és nem hatóságok tanácskozásai. Ezért az alábbi megfontolások másodlagosan alkalmazandók arra az esetre, ha a Bíróság mégis határozatot kíván hozni e kérdésekben.

2. A jogerőre vonatkozó kérdésekre másodlagosan adott válasz

42. A nemzeti bírósági határozatok jogerejére vonatkozó uniós jogi rendelkezések hiányában ez a kérdés a tagállamok eljárási autonómiájába tartozik. Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét azonban alkalmazni kell. [28]

a) A jogerő hatálya (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés)

43. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés annak tisztázására irányul, hogy összeegyeztethető-e a tényleges érvényesülés elvével, hogy a jogerő nem korlátozódik az ítélet rendelkező részére, hanem annak indokolására is kiterjed.

[26] Az ír High Court (felsőbíróság) 2018. június 1-i Right to Know CLG v An Taoiseach [(2018) IEHC 372, 65. pont] ítélete.

[27] Az ír High Court (felsőbíróság) 2018. június 1-i Right to Know CLG v An Taoiseach [(2018) IEHC 372, 76. pont] ítélete.

[28] 2009. szeptember 3-i Fallimento Olimpiclub ítélet (C-2/08, EU:C:2009:506, 24. pont); 2022. április 7-i Avio Lucos ítélet (C-116/20, EU:C:2022:273, 100. pont).

44. A tényleges érvényesülés elve semmiképpen sem sérül, ha a jogerő hatálya a nemzeti jogban megfelel az uniós jogban e tekintetben alkalmazott elveknek. Abban az ügyben kiterjed az ítélet indokolására is, amely a rendelkező rész szükséges alátámasztását alkotja, és ennélfogva *elválaszthatatlan* tőle.[29] Ezzel szemben az indokolás azon elemei, amelyek nem támasztják alá a rendelkező részt, nem tartoznak az uniós jog jogerő fogalmának a hatálya alá.[30]

45. Ha a jogerő ezen elhatárolását az alapügyre alkalmaznánk, akkor a perbeli információknak a belső közlemények védelmére vonatkozó kivétel alá sorolása a 2018. június 1-jei ítélet alátámasztó indokolásaként jogerős lenne. Szükség volt rá a hozzáférés iránti kérelem elutasításának hatályon kívül helyezése és a kérelemnek a közigazgatáshoz történő, új határozathozatal céljából való visszautalása végett.

46. Az viszont, hogy a tanácskozások titkosságának védelmét szolgáló kivétel elutasítása sem választható-e el a rendelkező résztől, kevésbé egyértelmű. A High Court (felsőbíróság) szempontjából ez az elutasítás elválaszthatatlanul összefüggött a belső közleményekre vonatkozó kivétel alkalmazásával, mivel feltételezte, hogy egyszerre csak egy kivétel alkalmazható. Az első kérdésre vonatkozó megfontolások szerint azonban a két kivétel egyidejűleg is alkalmazható.

47. Ez azonban végső soron nem az elválaszthatóság függvénye. A tényleges érvényesülés elve ugyanis nem követeli meg a tagállamoktól, hogy a jogerőnek a nemzeti jog szerinti hatályát összehangolják az uniós jognak a jogerőre vonatkozó normáival. Szélesebb körű joghatást is lehetővé tesz mindaddig, amíg nem teszi gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.

48. Az alábbi megfontolásokra is figyelemmel, különösen a jogorvoslati lehetőségre tekintettel,[31] nem nyilvánvaló, hogy a jogerő kiterjesztése a bírósági határozat nem érdemi indokolására túlzottan megnehezítené az ilyen jogok gyakorlását.

49. Következésképpen a második kérdésre az a válasz, hogy a tényleges érvényesülés elve nem követeli meg, hogy az ítélet jogereje az indokolás érdemi részére korlátozódjon.

b) A jogerős megállapítás mellőzése (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik és negyedik kérdés)

50. A harmadik és negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy összeegyeztethető-e a tényleges érvényesülés elvével, hogy az ugyanezen hozzáférés iránti kérelemre vonatkozó, 2018. június 1-jei ítéletének jogerős megállapításai kizárják a perbeli információknak a belső közleményekre vonatkozó kivétel és a hatóságok tanácskozásaira vonatkozó kivétel alá történő besorolását az alapeljárásban. A bíróság különösen arra kíváncsi, hogy az a tény, hogy az első eljárás során nem terjesztettek előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé, és hogy a felek nem hívták fel a bíróság figyelmét a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, releváns-e az első ítélet jogerős megállapításai összeegyeztethetősége szempontjából egy második bírósági eljárás keretében.

[29] 2006. június 1-i P & O European Ferries (Vizcaya) és Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság ítélet (C-442/03 P és C-471/03 P, EU:C:2006:356, 44. pont); 2012. november 15-i Gothaer Allgemeine Versicherung és társai ítélet (C-456/11, EU:C:2012:719, 40. pont); 2020. szeptember 17-i Alfamicro kontra Bizottság ítélet (C-623/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:734, 37. pont).

[30] Ebben az értelemben: 2012. november 15-i Al-Aqsa kontra Tanács ítélet (C-539/10 P és C-550/10 P, EU:C:2012:711, 49. pont); 2015. november 11-i Klausner Holz Niedersachsen ítélet (C-505/14, EU:C:2015:742, 43. és 46. pont). Ugyanígy még: Trstenjak főtanácsnok az Al-Aqsa kontra Tanács egyesített ügyekre vonatkozó indítványa (C-539/10 P és C-550/10 P, EU:C:2012:321, 35. pont).

[31] Lásd a továbbiakban: 56. és azt követő pontok

51. Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra kíváncsi, hogy az uniós jog megköveteli-e a jogerős megállapítások mellőzését, ha fennáll annak lehetősége, hogy azok sértik az uniós jogot.

52. Igaz, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog nem kötelezi a nemzeti bíróságot arra, hogy ne alkalmazza a jogerőre vonatkozó nemzeti eljárási szabályokat. Ez akkor is érvényes, ha ez lehetővé tenné a megvalósított közösségi jogi jogsértés orvoslását. [32]

53. Más a helyzet azonban akkor, ha az alkalmazandó nemzeti eljárási szabályok lehetővé teszik a nemzeti bíróság számára, hogy bizonyos feltételek mellett visszavonjon egy jogerős határozatot annak érdekében, hogy a helyzetet a nemzeti joggal összeegyeztethetővé tegye. A bíróságnak ebben az esetben az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően élnie is kell ezzel a lehetőséggel, hogy helyreállítsa a helyzet összeegyeztethetőségét az uniós joggal. [33]

54. A tényleges előzetes döntéshozatal iránti kérelemben nem található ugyan információ a nemzeti jog vonatkozó követelményeiről, az megtalálható azonban a csatolt ítéletben, [34] amelyben a kérdést előterjesztő bíróság úgy döntött, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt a Bíróság elé. Ezen ítélet értelmében az ír bíróságok különleges körülmények között szabadon engedélyezhetik a fél számára, hogy egy vitás kérdést illetően egy későbbi eljárásban további lépéseket tegyen annak ellenére, hogy egy korábbi eljárásban a fél ellen döntött a bíróság. E mérlegelési jogkör gyakorlása során a bíróságnak mérlegelnie kell az igazságszolgáltatás igénybevételének alkotmányos jogát a közérdekkel és a közjóval szemben. A közérdek azt diktálja, hogy a peres ügyek (főszabály szerint) véglegesen eldőljenek, és hogy az érintett személy ne legyen kitéve ismételt vagy kettős peres eljárásoknak olyan ügyekben, amelyekben korábban már határozat született.

55. E hatáskör gyakorlása során mind az egyenértékűség, mind a tényleges érvényesülés elve megkövetelheti, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak mellőznie kell a 2018. június 1-jei ítéletben foglalt jogerős megállapításokat.

56. Az *egyenértékűség elve* megköveteli, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az uniós joggal kapcsolatos ügyekben hasonló módon gyakorolja mérlegelési jogkörét, mint a tisztán belföldi ügyekben. Igaz ugyan, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem adott konkrét tájékoztatást az ír gyakorlatról. Az angol *common law* szerint azonban, ahol a jogi helyzet az írországihoz hasonlónak tűnik, nagy jelentősége van annak, hogy annak a félnek, akivel szemben egy korábbi ítéletből származó jogerős megállapításra hivatkoznak, volt-e lehetősége ezt a megállapítást fellebbezés útján megtámadni. [35]

57. Mivel a Right to Know, Írország és a fent említett 2021. április 23-i ítélet azt a kérdést tárgyalja, hogy a Right to Know-nak volt-e fellebbezési lehetősége a 2018. június 1-jei ítélet ellen, ez a szempont feltehetően hasonló szerepet játszik az ír gyakorlatban. A fent említett fejtegetések alapján márpedig kétségesnek tűnik, hogy volt-e lehetőség ilyen fellebbezésre.

[32] 1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet (C-126/97, EU:C:1999:269, 46. és 47. pont); 2009. október 6-i Asturcom Telecomunicaciones ítélet (C-40/08, EU:C:2009:615, 37. pont); 2020. március 4-i Telecom Italia ítélet (C-34/19, EU:C:2020:148, 65. pont).

[33] 2014. július 10-i Impresa Pizzarotti ítélet (C-213/13, EU:C:2014:2067, 62. pont); 2015. október 6-i Târşia ítélet (C-69/14, EU:C:2015:662, 30. pont); 2019. július 29-i Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe ítélet (C-620/17, EU:C:2019:630, 60. pont).

[34] A High Court (felsőbíróság) 2021. április 23-i Right to Know v An Taoisach [2021] IEHC 233 ítélete, 35. pont

[35] A Court of Appeal (England & Wales) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales], Egyesült Királyság) 2021. május 20-i Thomas -v- Luv One Luv All Promotions Ltd ítélete (A3/2020/1485, [2021] EWCA Civ 732, 44–48., 51. és 75. pont).

58. Írország ugyan azt állítja, hogy a Right to Know fellebbezés útján megtámadhatta volna a 2018. június 1-jei ítéletet, a 2021. április 23-i ítélet és a Right to Know beadványai ezt kétségessé teszik. Mivel a Right to Know a 2018. június 1-jei ítéletben elérte a hozzáférés iránti kérelme megtámadott elutasításának hatályon kívül helyezését, fennáll a veszélye annak, hogy az ítélet indokolásának egyes részei ellen benyújtott fellebbezést – annak időelőttisége miatt – elutasították volna. [36]

59. Ez végeredményben megfelelne az uniós bíróságok előtti jogi helyzetnek. Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikke második bekezdésének első mondata értelmében fellebbezéssel (csak az a) fél élhet, akinek indítványait egészben vagy részben elutasították. Ezzel szemben a fellebbezés elfogadhatatlan, ha csupán a fellebbező számára kedvező ítélet indokolását támadja meg. [37] És még a főszabály szerint elfogadható fellebbezési eljáráson belül is elfogadhatatlanok bizonyos kifogások az eljáráshoz fűződő érdek hiánya miatt, amelyek csak az ügydöntő határozat indokolása ellen irányulnak, ha az érintett fél nem kifogásolja egyúttal az ügydöntő határozatot. [38]

60. Ha a Right to Know-nak valóban nem volt lehetősége megtámadni a 2018. június 1-jei ítélet megállapítását, akkor ez nemcsak az egyenértékűség elvének alkalmazása, hanem a *tényleges érvényesülés elvének* alkalmazása szempontjából is releváns lenne.

61. Első pillantásra a fellebbezési lehetőség hiánya nem tűnik a jogok gyakorlása különösen súlyos akadályának. Ennek oka, hogy a hatékony bírói jogvédelem elve, amely nagymértékben átfedésben van a hatékonyság elvével, [39] a bírósághoz való fordulás jogát, nem pedig a többfokú bírósági eljárást biztosítja. [40] Ebben az ügyben a 2018. június 1-jei ítélet azt mutatja, hogy ilyen értelemben megvolt a bírósághoz fordulás lehetősége.

62. A jelen ügyben azonban a fellebbezés lehetőségének a hiánya a fegyveregyenlőség elvének megsértését vonja maga után. Feltételezhető ugyanis, hogy az ellenérdekű félnek, a Taoiseach-nek (miniszterelnök), mint pervesztes félnek, nagyon is megvolt a lehetősége arra, hogy megtámadja a 2018. június 1-jei ítéletet.

63. A fegyveregyenlőség elve szerves részét képezi a Charta 47. cikkében foglalt, az egyének uniós jog szerinti jogainak hatékony bírói jogvédelmére vonatkozó elvnek. [41] Ez az elv magának a tisztességes eljárás fogalmának a velejárója, és magával vonja, hogy észszerű lehetőséget kell biztosítani valamennyi félnek arra, hogy olyan körülmények között ismertesse álláspontját, ideértve a bizonyítékait is, amelyek mellett nem kerül teljesen előnytelen helyzetbe ellenfelével szemben. [42]

[36] A High Court (felsőbíróság) 2021. április 23-i Right to Know v An Taoisach [2021] IEHC 233 ítélete, 48. pont.

[37] 2018. július 25-i Société des produits Nestlé és társai kontra Mondelez UK Holdings & Services ítélet (C-84/17 P, C-85/17 P és C-95/17 P, EU:C:2018:596, 42. pont); 2022. április 29-i Valvis Holding kontra Sun Stars & Sons und EUIPO határozat (C-420/21 P, nem tették közzé, EU:C:2022:340, 22. pont).

[38] Lásd ebben az értelemben: 2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services kontra Bizottság ítélet (C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 23–25. pont); 2011. december 21-i Iride kontra Bizottság ítélet (C-329/09 P, nem tették közzé, EU:C:2011:859, 48–50. pont); 2017. november 9-i TV2/Danmark kontra Bizottság ítélet (C-649/15 P, EU:C:2017:835, 61–63. pont).

[39] Lásd: a Puškár ügyre vonatkozó indítványom (C-73/16, EU:C:2017:253, 49–51. pont, további hivatkozásokkal).

[40] 2011. július 28-i Samba Diouf ítélet (C-69/10, EU:C:2011:524, 69. pont); 2014. július 17-i Sánchez Morcillo és Abril García ítélet (C-169/14, EU:C:2014:2099, 36. pont).

[41] 2012. november 6-i Otis és társai ítélet (C-199/11, EU:C:2012:684, 48. pont); 2014. július 17-i Sánchez Morcillo és Abril García ítélet (C-169/14, EU:C:2014:2099, 48. pont); 2019. október 16-i Glencore Agriculture Hungary ítélet (C-189/18, EU:C:2019:861, 61. pont).

[42] 2012. november 6-i Otis és társai ítélet (C-199/11, EU:C:2012:684, 71. pont); 2016. július 28-i Conseil des ministres ítélet (C-543/14, EU:C:2016:605, 40. pont); 2017. május 16-i Berlioz Investment Fund ítélet (C-682/15, EU:C:2017:373, 96. pont); 2019. október 16-i Glencore Agriculture Hungary ítélet (C-189/18, EU:C:2019:861, 61. pont).

64. Egyértelmű hátrányt jelent azonban, ha egy felet köt egy olyan megállapítás, amely az események további menete során hátrányosnak bizonyul, míg az ellenérdekű fél, aki ebből a megállapításból előnyre tesz szert, eldöntheti, hogy megtámadja vagy elfogadja-e ezt a megállapítást.

65. A kérdést előterjesztő bíróság által a negyedik kérdésben felvetett két szempont – a jogerős ítéletben szereplő előzetes döntéshozatal iránti kérelemről való lemondás és a felek beadványaiban található hiányosságok – szintén érdekes, de önmagában nem döntő jelentőségű.

66. Így az a körülmény, hogy a 2018. június 1-jei ítélethez vezető eljárásban nem terjesztettek előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé, inkább amellett szólhat, hogy újra kell tárgyalni egy olyan jogkérdést, amelyről már jogerős határozat született. A Bírósághoz való fordulásra vonatkozó kötelezettség nélkül azonban ez a körülmény viszonylag csekély súlyt kap a mérlegelés során.[43]

67. Ezzel ellentétben, ha a felek – és különösen a Right to Know – nem hivatkoztak a 2018. június 1-jei ítélethez vezető eljárásban a Bíróságnak a már rendelkezésre álló vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, ez inkább az említett ítélet megállapításainak fenntartása mellett szól. Ebben az esetben ugyanis nem tettek volna meg minden észszerű erőfeszítést a számukra kedvező helyes határozat meghozatalára. Ez annál is inkább igaz, ha a szóban forgó eljárásjogban igen erős a kérelemre történő eljárás elve, amely megköveteli a felektől a vonatkozó precedensek előterjesztését. Ennek az álláspontnak azonban szintén korlátozott a súlya, mivel a precedensek hiánya miatt a High Courtnak (felsőbíróság) már az első eljárás során feladata lett volna, hogy fontolóra vegye az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet. Ráadásul a belső közlemények fogalmának értelmezésére vonatkozó legfontosabb ítéletet[44] csak a 2018. június 1-jei ítélet után hozta meg a Bíróság.

68. A harmadik és negyedik kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően a nemzeti bíróságnak mellőznie kell a jogerős megállapításokat, hogy helyreállítsa a kérdéses helyzetnek az uniós joggal való összeegyeztethetőségét, amennyiben ez a lehetőség a tisztán belföldi tényállásra alkalmazandó nemzeti eljárási szabályok szerint fennáll. A bíróságnak a mérlegelési jogkörében különösen azt kell figyelembe vennie, hogy a jogerős megállapítás által hátrányosan érintett félnek volt-e lehetősége arra, hogy a határozatot fellebbezéssel megtámadhassa, és hogy e tekintetben fennállt-e a felek közötti fegyveregyenlőség. Ezzel szemben az a kérdés, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a jogerős megállapítás előtt terjesztették-e a Bíróság elé, vagy a felek e megállapítást megelőzően hivatkoztak-e a nemzeti bíróság előtt a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, e mérlegelési jogkör gyakorlása szempontjából kisebb jelentőséggel bír.

[43] A Bírósághoz való fordulásra vonatkozó kötelezettséghez lásd: 2004. január 13-i Kühne & Heitz ítélet (C-453/00, EU:C:2004:17, 27. és 28. pont). Lásd még: 2012. október 4-i Byankov ítélet (C-249/11, EU:C:2012:608, 77. és 78. pont); 2017. december 20-i Incyte ítélet (C-492/16, EU:C:2017:995, 47. és 48. pont).

[44] 2021. január 20-i Land Baden-Württemberg (Belső közlemény) ítélet (C-619/19, EU:C:2021:35, 28. pont).

V. Végkövetkeztetések

69. Azt javaslom tehát a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

1) A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/4/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett, valamely hatóság „belső közleményeinek" kell minősíteni azokat a jegyzőkönyveket – az azokban szereplő környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem szempontjából –, amelyeket valamely tagállam kormányzatának olyan hivatalos üléseiről vettek fel, amelyek keretében a kormány tagjai találkoznak és testületi szervként járnak el. Ha ezeket az üléseket az eljárás utolsó szakaszába kell sorolni, akkor egyúttal a hatóságnak az irányelv 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „tanácskozásainak" minősülnek.

2) A nemzeti bírósági határozatok jogereje a tagállamok eljárási autonómiájának része. Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét azonban alkalmazni kell.

   a) A tényleges érvényesülés elve nem követeli meg, hogy az ítélet jogereje az indokolás érdemi részére korlátozódjon.

   b) Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően a nemzeti bíróságnak mellőznie kell a jogerős megállapításokat, hogy helyreállítsa a kérdéses helyzetnek az uniós joggal való összeegyeztethetőségét, amennyiben ez a lehetőség a tisztán belföldi tényállásra alkalmazandó nemzeti eljárási szabályok szerint fennáll. A bíróságnak a mérlegelési jogkörében különösen azt kell figyelembe vennie, hogy a jogerős megállapítás által hátrányosan érintett félnek volt-e lehetősége arra, hogy a határozatot fellebbezéssel megtámadhassa, és hogy e tekintetben fennállt-e a felek közötti fegyveregyenlőség. Ezzel szemben az a kérdés, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a jogerős megállapítás előtt terjesztették-e a Bíróság elé, vagy a felek e megállapítást megelőzően hivatkoztak-e a nemzeti bíróság előtt a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, e mérlegelési jogkör gyakorlása szempontjából kisebb jelentőséggel bír.